

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 listopada 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił E. B., na podstawie art. 21-23 ustawy o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 roku poz. 664) i art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2017 roku poz. 1383) prawa do wypłaty rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że na wymagane 15 lat pracy w warunkach szczególnych wnioskodawca udowodnił jedynie 11 lat, 8 miesięcy i 20 dni. Nie uznano następujących okresów:

- od 18 kwietnia 1979 roku do 2 lutego 1980 roku w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w B. z powodu braku świadectwa pracy w warunkach szczególnych;
- w okresie od 22 maja 1980 roku do 1 grudnia 1980 roku w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) z powodu braku świadectwa pracy w warunkach szczególnych;
- od 6 kwietnia do 3 czerwca 1981 roku w P. (...) ponieważ wskazane w świadectwie pracy w warunkach szczególnych stanowisko „betoniarz-zbrojarz” nie jest zgodne ze stanowiskami jakie figurują w Zarządzeniu Ministra Budownictwa, w którym w Dziale V poz. 4 pkt 2 wykazane jest stanowisko „zbrojarz prefabrykatów”, a w poz. 15 pkt 2 stanowisko „betoniarz prefabrykacji”;
- w okresie od 27 lipca do 15 września 1994 roku w Przedsiębiorstwie (...) z uwagi na rozbieżności pomiędzy świadectwem pracy w warunkach szczególnych, w którym podano stanowisko „zbrojarz” a świadectwem pracy, w którym podano stanowisko „zbrojarz- betoniarz”;
- w okresach od: 13 maja 1991 roku do 22 października 1993 roku i od 5 sierpnia 1996 roku do 31 lipca 1997 roku w Przedsiębiorstwie (...) z uwagi na rozbieżności pomiędzy świadectwem pracy w warunkach szczególnych, w którym podano stanowisko „zbrojarz” a świadectwem pracy, w którym podano stanowisko „zbrojarz-spawacz”;
- od 1 stycznia do 31 marca 2000 roku w (...) P. Budownictwa (...) gdyż w świadectwie pracy nie podano zarządzenia właściwego ministra (decyzja k.34 akt ZUS).

W dniu 28 listopada 2017 roku odwołanie od decyzji złożył wnioskodawca wnosząc o jej uchylenie lub zmianę i przyznanie prawa do rekompensaty poprzez zaliczenie nieuznanych okresów jako okresy pracy w warunkach szczególnych (odwołanie k.2)

Odpowiadając na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Ponadto organ rentowy wskazał, że jednocześnie decyzją z dnia 10 listopada 2017 roku przyznano wnioskodawcy prawo do emerytury od 1 października 2017 roku. Wcześniej odwołujący pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy (odpowiedź na odwołanie k.4)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. B. urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna).

W dniu 4 września 2017 roku wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę (wniosek k.1 – 6 akt ZUS).

Decyzją z dnia 10 listopada 2017 roku przyznano wnioskodawcy prawo do emerytury od 1 października 2017 roku na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2017 roku poz. 1383) (decyzja k.31-32 akt ZUS).

Organ rentowy uznał, że wnioskodawca wykazał pracę w warunkach szczególnych w wymiarze 11 lat, 8 miesięcy i 20 dni (okoliczność bezsporna).

W okresie od 18 kwietnia 1979 roku do 2 lutego 1980 roku ubezpieczony zatrudniony był w Zakładzie Produkcji (...) w B., na stanowisku zbrojarza, w pełnym wymiarze czasu pracy (świadczenie pracy i angaże – akta osobowe k.27).

Zakład pracy nie wydał świadectwa pracy w warunkach szczególnych (okoliczność bezsporna).

Praca polegała na cięciu, gięciu i montowaniu. Montowało się już na budowach. Praca była i w wykopach i na wysokościach. Wnioskodawca robił w brygadzie zbrojenia, potem kolejna brygada to zalewała betonem. Pracował przy budowie Elektrowni (...). Komin sięgał 276 metrów. Nie montował komina. Robili stopy fundamentowe pod ten komin. To było o wysokości 10 metrów. Nie był oddelegowany do wykonywania pracy innego rodzaju. Przy wysokich temperaturach były napoje, a w okresie zimowym były ciepłe posiłki. Nie korzystał z urlopów bezpłatnych (przesłuchanie wnioskodawcy E. B. e-protokół z 17 stycznia 2019 roku 00:17:08 i e –protokół z 24 maja 2018 roku 00:00:59).

W okresie od 22 maja 1980 roku do 5 sierpnia 1980 roku odwołujący pracował w K.B.K. Zakładzie Produkcji Budowlano – (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku zbrojarza a wykonywana praca była pracą w szczególnych warunkach – wykaz A, dział V poz. 4 rozporządzenia R.M. z 7 lutego 1983 roku (Dz. U. 8 poz.43) (kserokopia świadectwa pracy z 8 sierpnia 2001 roku k.16 akt ZUS).

Jednocześnie odwołujący przedstawił także świadectwo pracy, z którego wynika, iż w ww zakładzie był zatrudniony w okresie od 22 maja 1980 roku do 1 grudnia 1980 roku w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku zbrojarza (angaże – akta osobowe k.57).

Zakład nie wydał wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych (okoliczność bezsporna).

Ubezpieczony wykonywał różne prace budowlane. Pracował przy pracach w Urzędzie Stanu Cywilnego, (...). Praca była wykonywana na wysokości. Zajmował się montowaniem, wiązaniem. Dość często zdarzała się praca w godzinach nadliczbowych. Pracował na jedną zmianę. W okresie zimowym były gorące posiłki dodatkowe, latem były napoje (przesłuchanie wnioskodawcy E. B. e-protokół z 17 stycznia 2019 roku 00:22:27 i e –protokół z 24 maja 2018 roku 00:07:40).

W okresie od 6 kwietnia do 3 czerwca 1981 roku odwołujący zatrudniony był w P. (...) w Ł. na stanowisku betoniarz – zbrojarz, w pełnym wymiarze czasu pracy (świadczenie pracy i umowa o pracę – akta osobowe k.36).

Zakład pracy wystawił wnioskodawcy świadectwo pracy w warunkach szczególnych, w którym zaświadczone, że w ww okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace przy produkcji betonu kruszywowego i prace zbrojarskie, na stanowisku stanowisku zbrojarza wymienionym w wykazie A, dział V, poz. 4 i 15, pkt 2 i 2 wykazu szczegółowego stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1 sierpnia 1983 roku „w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach”.

Odwołujący wykonywał elementy zbrojeniowe do prefabrykatów i elementy prefabrykatów. Pracowałem w systemie jednozmianowym. Pracował także w godzinach nadliczbowych. Pracował na prefabrykacji na ul. (...). Ciął pręty zbrojeniowe, które następnie odpowiednio się gięło, wiązało za pomocą drutu wiązałkowego. Praca była wykonywana wewnątrz budynku. Nie miał urlopów bezpłatnych, nie było też przestojów w pracy (przesłuchanie wnioskodawcy E. B. e-protokół z 17 stycznia 2019 roku 00:10:29 i e –protokół z 24 maja 2018 roku 00:14:16).

W okresie od 27 lipca do 15 września 1994 roku wnioskodawca pracował w Przedsiębiorstwie (...) SA na stanowisku zbrojarz - betoniarz, w pełnym wymiarze czasu pracy (świadczenie pracy – akta osobowe k.30).

Zakład wystawił ubezpieczonemu świadectwo pracy w warunkach szczególnych, z którego wynika, iż pracował on w okresie od 27 lipca do 15 września 1994 roku i w tym czasie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace zbrojarskie i betoniarskie na stanowisku zbrojarza wymienionym w wykazie A, dział V, poz. 4 pkt 1 stanowiącym

załącznik do zarządzenia nr 9 z 1 lipca 1983 roku „w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach ...” (Dz. Urz. 2/83) (świadczenie pracy w warunkach szczególnych k.25 akt ZUS).

Wnioskodawca wykonywał tam prace ogólnobudowlane, a zatrudniony był jako zbrojarz. Robił to co zlecił pracodawca. Nie było przestojów czy innych problemów przy wykonywaniu pracy. Zawsze było więcej pracy niż można było wykonać w czasie 8 godzin. Pracował z reguły przy budowach przejść podziemnych. Montował stal zbrojeniową, wiązał i pomagał przy robieniu szalunków (przesłuchanie wnioskodawcy E. B. e-protokół z 17 stycznia (...):25:50 i 00:29:11 i e –protokół z 24 maja 2018 roku 00:10:36).

Wnioskodawca zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) SA w Ł. w okresach: od: 13 maja 1991 roku do 22 października 1993 roku w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku zbrojarza oraz od 5 sierpnia 1996 roku do 31 lipca 1997 roku również w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku zbrojarz - spawacz (świadczenia pracy, umowy i angaże – akta osobowe k. 52)

Zakład pracy wystawił wnioskodawcy świadectwo pracy w warunkach szczególnych, w którym zaświadczone, że w ww okresach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace zbrojarskie i betoniarskie, na stanowisku stanowisku zbrojarza wymienionym w wykazie A, dział V, poz. 4, pkt 1 wykazu szczegółowego stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1 sierpnia 1983 roku „w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach” (Dz. Urz. Nr 3 poz. 6) (świadczenie pracy w warunkach szczególnych k.26 akt ZUS).

Wnioskodawca pracował jako zbrojarz a potem zrobił kurs spawacza. Wykonywał tylko prace zbrojarskie, chociaż nie w 100%. Jak był potrzebny spawacz to pracodawca nie musiał ściągać spawacza z innych budów, ale to zdarzało się sporadycznie. Przy pierwszym zatrudnieniu pracował przy oczyszczalni ścieków, przy drugim głównie na Dworcu Ł.-K.. Pracował na jedną zmianę i często był wydłużony czas pracy. Zimą były gorące posiłki regeneracyjne, latem napoje chłodzące. Praca była ciągła. Jak pracował przy budowie Ł.-K., były mrozy poniżej 20 stopni i ten kto miał urlop płatny to brał taki urlop, a jak nie, to brał bezpłatny (przesłuchanie wnioskodawcy E. B. e-protokół z 17 stycznia 2019 roku 00:30:21 i e –protokół z 24 maja 2018 roku 00:22:19 – 00:25:19).

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2000 roku ubezpieczony zatrudniony był w (...) SA, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku betoniarz – zbrojarz (kserokopia świadectwa pracy k.28 akt ZUS i umowa akta osobowe k.24).

Wykonywał prace zbrojeniowe przy budowie sali gimnastycznej przy K. Salezjanów (wyjaśnienia wnioskodawcy E. B. e –protokół z 24 maja 2018 roku 00:26:21).

Przy ustalaniu stanu faktycznego sąd odmówił wiary wnioskodawcy, iż we wszystkich spornych okresach wykonywał prace zbrojarskie lub inne zaliczone do prac w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Niezależnie od tego, iż dowód z przesłuchania strony nie może być jedynym dowodem w sprawie, który przesądza o przyznaniu spornego świadczenia, to same te zeznania są chwilami niespójne i niekolejne. Wnioskodawca myli okresy zatrudnienia, przyznaje, iż np. wykonywał prace ogólnobudowlane ponieważ musiał robić to co mu zlecił pracodawca, a następnie, kiedy orientuje się, iż taka treść zeznań może spowodować odmowę przyznania świadczenia, wycofuje się. Tymczasem, w ocenie sądu, zeznania dotyczące wykonywania prac ogólnobudowlanych były zeznaniami spontanicznymi, w przeciwieństwie do pozostałych, które sprawiają wrażenie wyuczonych w celu uzyskania korzystnego rozstrzygnięcia. Nadto wątpliwy pozostaje także okres zatrudnienia w K.B.K. Zakładzie Produkcji Budowlano – (...) w Ł., które wnioskodawca określa jako zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) ”Zachód”. W aktach osobowych uzyskanych z archiwum znajduje się bowiem świadectwo pracy odmiennej treści niż to przedstawione przez wnioskodawcę. Obejmuje ono okres od 22 maja 1980 roku do 5 sierpnia 1980 roku, podczas gdy złożona przez wnioskodawcę kserokopia świadectwa obejmuje już okres od 22 maja 1980 roku do 1 grudnia 1980 roku i zawiera adnotację o zatrudnieniu w warunkach szczególnych. Wszystkie te wątpliwości w

konteście braku innych dowodów, w szczególności zeznań świadków, którzy pracowali z wnioskodawcą, nie pozwalają na rozstrzygnięcie tych ich na korzyść wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie, czy wnioskodawcy przysługuje prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Stosownie do art. 2 pkt. 5 i art.21 ust.1 ustawy o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 664) rekompensata stanowi odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Celem rekompensaty, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (tak M. Zieleniecki - Komentarz do art.21 ustawy o emeryturach pomostowych, LEX, por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31.03.2016 r., III AUa 1899/15 – LEX 2044406).

Zgodnie z art.21 ust.1 ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Stosownie do treści ust. 2 tego przepisu rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl art. 23 ust.1 i 2 powołanej ustawy ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę; rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Artykuł 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty, tj.:

- 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej,
- 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat.

Przesłanką negatywną zawartą w art. 21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych jest nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W literaturze podkreśla się, że wykładnia przepisu art. 21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych nie może prowadzić do absurdalnego wniosku, że prawo do rekompensaty przysługuje wyłącznie tym osobom, które nie nabyły prawa do jakiegokolwiek emerytury z FUS. Skoro zgodnie z art.23 ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, a zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., za których były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 r., to warunek sformułowany w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia. Przyjąć tym samym również należy, że rekompensata nie przysługuje tym ubezpieczonym, którzy zostali objęci ubezpieczeniem społecznym lub rozpoczęli służbę po 31 grudnia 1998 roku.

Analiza układu warunkującego prawo do emerytury pomostowej prowadzi do wniosku, że świadczenie to przysługuje tym pracownikom, którzy osiągnęli co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art.32 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale nie nabyli prawa do emerytury pomostowej z powodu nieuznania ich pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (tak M. Zieleniecki - Komentarz do art.21 ustawy o emeryturach pomostowych, LEX).

W przedmiotowej sprawie bezsporne jest, że odwołujący się nie nabył prawa do emerytury pomostowej, ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Stosownie natomiast do treści art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016.887 – j.t. ze zm.), za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei art. 32 ust.4 ustawy emerytalnej stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.).

Z §1 cytowanego rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. Przepis § 2 ust.1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Podkreślić należy, iż organ rentowy uznał, iż wnioskodawca wykazał, że wykonywał pracę w warunkach szczególnych łącznie, w okresie ***11 lat 8 miesięcy i 20 dni.***

W niniejszym postępowaniu ubezpieczony domagał się ustalenia, że taką pracę wykonywał także w 5 innych zakładach pracy.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

Analiza treści wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, że do prac w warunkach szczególnych należą wymienione w dziale V „w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych” pod poz. 4 „Prace zbrojarskie i betoniarskie”.

Natomiast w rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. 2011. 237.1412) określone zostały środki dowodowe, które powinny być dołączone do wniosku, stwierdzające okoliczności uzasadniające przyznanie tego świadczenia. W myśl §21-23 powołanego rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów, oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. W przypadku zaś ubiegania się pracownika o przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej

emerytury lub renty. Wyjątek od zasady ustalonej w powołanym przepisie jest zawarty w § 25 wymienionego rozporządzenia, który przewiduje, że okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r., III UZP 5/85 wyjaśnił, że w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy. Pogląd ten został rozwinięty w znowelizowanym art.473 k.p.c., który stanowi, że w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron. W postępowaniu przed tymi sądami okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń mogą być udawadniane wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi (por. wyr. SN z dnia 02.02.1996 r. II URN 3/95 OSNP 1996/16/239).

W niniejszym postępowaniu odwołujący na okoliczność charakteru pracy w żadnym ze spornych zakładów nie przedstawił ani jednego świadka, który mógłby opisać sądowi pracę wnioskodawcy. Same zaś zeznania strony nie są dowodem wystarczającym nawet gdyby dokumentacja osobowa nie budziła żadnych wątpliwości.

Istotne jest bowiem, iż spór nie dotyczy krótkiego okresu zatrudnienia w jednym zakładzie, czy też okresu zatrudnienia w zakładzie, za który wnioskodawca przedstawił świadków, chociaż nie pracowali oni z nim w całym spornym okresie, ale pracy w 5 zakładach przez okres ponad 3 letni.

Przypomnieć należy, że odwołujący jako strona procesu jest niewątpliwie zainteresowany w rozpatrzeniu sprawy na swoją korzyść.

W myśl art. 299 kpc jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, sąd dla wyjaśnienia tych faktów może dopuścić dowód z przesłuchania stron.

Sąd podziela stanowisko wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 7 XII 2006 roku, w sprawie III CSK 269/06, zgodnie z którym, z treści art. 299 k.p.c. wynika, iż dowód z przesłuchania stron ma charakter uzupełniający, gdyż przeprowadza się go "jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały nie wyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy" (LEX nr 607267). Nie może to być zatem jedyny dowód na okoliczność warunków szczególnych pracy, w sprawie o prawo do emerytury (w tym wypadku rekompensaty). Zwłaszcza jeśli wnioskodawca nie posiada za ten okres świadectwa pracy w warunkach szczególnych i cały okres miałby zostać ustalony jedynie w oparciu o zeznanie zainteresowanej strony. W takiej sytuacji nie jest to już dowód uzupełniający, a przepisy procedury cywilnej dopuszczają ten dowód jedynie w takim zakresie.

Podkreślić należy, iż co prawda, za niektóre ze spornych okresów wnioskodawca dysponował świadectwami pracy w warunkach szczególnych, jednak z uwagi na nieprawidłowości w ich wypełnieniu i niespójność z dokumentacją pracowniczą, zostały one, w ocenie sądu słusznie, zakwestionowane przez organ rentowy. W takim wypadku odwołujący winien w inny sposób udowodnić, iż w spornych okresach nie tylko pracował w warunkach szczególnych, co wynika z dokumentacji pracowniczej, ale że pracował w takich warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Tej okoliczności odwołujący w żaden sposób nie mógł udowodnić przedstawiając jedynie swoje zeznania, z których zresztą wynika, że zdarzało mu się wykonywać także inne zlecane przez pracodawcę czynności.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy i jego pełnomocnikowi.

18 II 2019 roku.